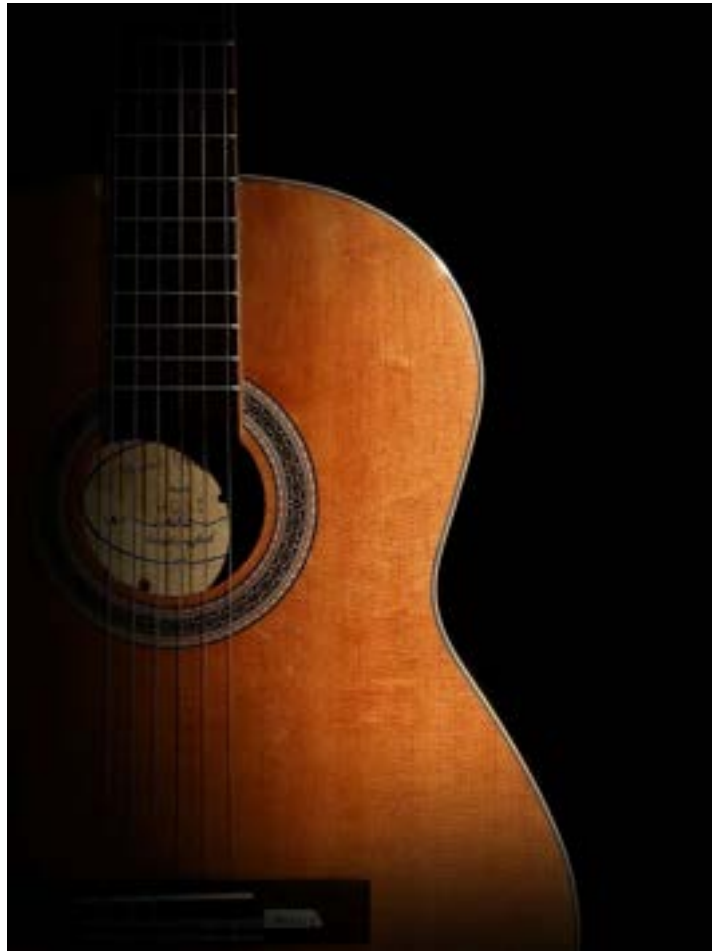

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
МУЗИЧКА АКАДЕМИЈА

ДЕЈАН ЛАЗАРЕВСКИ
ТЕХНИЧКИ ВЕЖБИ ЗА КЛАСИЧНА ГИТАРА

Штип, 2022

Дејан Лазаревски

ТЕХНИЧКИ ВЕЖБИ ЗА КЛАСИЧНА ГИТАРА

Автор:

Доц. м-р Дејан Лазаревски

Наслов на публикацијата:

ТЕХНИЧКИ ВЕЖБИ ЗА КЛАСИЧНА ГИТАРА

Рецензенти:

Редовен проф. д-р Ангеле Михајловски

Редовен проф. м-р Антонио Китановски

Лектор:

д-р Васка Ташова

Уредник:

Дејан Лазаревски

Техничко уредување:

Дејан Лазаревски

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

Објавено во е-библиотека:

<https://e-lib.ugd.edu.mk/1057>

DOI: <https://www.doi.org/10.46763/9786082448862>

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

78.087.5:780.614.131(035)

ЛАЗАРЕВСКИ, Дејан

Технички вежби за класична гитара [Електронски извор] / Дејан Лазаревски. - Штип :
Универзитет "Гоце Делчев", Музичка академија, 2022

Начин на пристапување (URL): <https://e-lib.ugd.edu.mk/1057>. - Текст во ПДФ формат, содржи 65
стр., ноти. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 10.05.2022. - Слика и
биографија: стр. 63-64.-Библиографија: стр. 62

ISBN 978-608-244-886-2

а) Технички вежби -- Гитара, класична – Прирачници

COBISS.MK-ID 57321733

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

МУЗИЧКА АКАДЕМИЈА

доц. м-р Дејан Лазаревски

ТЕХНИЧКИ ВЕЖБИ ЗА КЛАСИЧНА ГИТАРА

Штип, 2022

ПРЕДГОВОР

Позиционирањето на рацете е важен дел од свирењето гитара. Позицијата што ја користи студентот многу веројатно ќе стане навика за кратко време. Затоа е важно студентот да избере позиција што е удобна и практична. Полесно е да се развијат добри навика од самиот почеток, отколку подоцна да се коригираат лошите навика, па затоа е потребно да се вложи доволно труд за да се развие правилна положба на свирење на двете раце.

Во оваа скрипта се претставени низа технички вежби кои ќе му овозможат на студентот да се стекне со рационална и свесна координација на левата и десната рака, со цел постигнување на техничка подготвеност за свирење на инструментот класична гитара.

Инструментот класична гитара по својата физиономија и градба е поразличен од останатите гудачки инструменти, затоа што должината и дебелината на вратот на гитарата создаваат одредени потешкотии кои не се среќаваат кај другите гудачки инструменти со помали вратови и поограничен опсег на движење. Поради оваа причина потребно е секојдневно вежбање на технички вежби со кои би се добило целосно чувство за одредување на позициите на вратот на гитарата и ќе се добие потребната ориентација и контрола на зглобот и раката.

Студентите треба да обрнат внимание и на мускулната релаксација којашто е исто толку важна, како и мускулната подвижност потребна за свирење на инструментот. Двете фази од работата на прстите мора да бидат правилно одвоени и дефинирани. Мускулна подвижност при свирење и брза мускулна релаксација, откако ќе истрае нотната вредност. Постојаната мускулна напнатост треба да се избегнува, за да не доведе до губење на слободата и леснотијата на свирење на инструментот.

Проучувањето на техниката треба да доведе до целосно разбирање на прстите. Иако овие технички вежби претставуваат само проблеми поврзани со механизмот на прстите, тие се наменети да ги обликуваат идните гитаристи. Техниката никогаш не може да биде бесконтролно движење со неконтролирана сила на притисок за произведување на тон, туку свесна контрола и флексибилност на прстите. Затоа, неопходно е да се нагласи дека студентот треба да вежба многу бавно, за да ја задржи концентрацијата и прецизноста на секое движење на прстите без никаков напор. Не треба да се посветува внимание само на погрешно отсвирените ноти, туку и следење на квалитетот на тонот, неговиот волумен и времетраењето. Потребно е изведувачот да се слуша себеси додека вежба, бидејќи активното слушање на изведувачот ќе доведе до големи можности за подобрување на техниката на интерпретацијата на инструментот и постигнување на најдобри резултати со најмал труд.

СОДРЖИНА

1. Технички вежби за лева рака.....	7
1.1 Вежби за независност на прстите од левата рака.....	8
1.2 Легато техника на свирење.....	17
1.3 Вежби за легато техника.....	18
..	
2. Одбрани етиди за легато техника.....	29
2.1 Етида од М. Каркаси оп. 60 бр. 4.....	29
2.2 Етида од М. Гулиани оп. 48 бр. 4.....	30
2.3 Етида од М. Каркаси оп. 60 бр. 10.....	31
3. Технички вежби за десна рака.....	32
3.1 120 Арпеџа за десна рака од Мауро Гулиани.....	34
3.2 Вежби за совладување на долги пасажии.....	49
3.3 Вежби за палец на десната рака.....	52
3.4 Вежби за тремоло техника.....	53
4. Правилно вежбање.....	62
5. Библиографија.....	63
6. Биографија.....	64

1. Технички вежби за лева рака

Главното внимание за положбата на левата рака е да се осигура да има добро растојание помеѓу прстите. Секоја положба што го ограничува движењето или дофатот на прстите, треба да се смета за лоша позиција.

Сигурен факт е дека техниката на изведување на инструментот гитара е само неопходно средство со кое студентот станува музичар, но не може да биде крајна цел. Свесното вежбање на гитара бара најпрво напорна ментална работа на проблемите поврзани со инструментот, а потоа физички напор за методично механизирање на прстите. Темелното и свесно проучување е единствениот начин на совладување на техниката и избегнување на погрешни движења.

Сите вежби треба да се учат многу бавно, а само по совладувањето може да се забрза темпото, но никогаш до брзина што ја спречува контролата на движењето. Кога еден прст е во движење, останатите не треба да го прават истото, напротив треба да останат одвоени и мирни. Прстите треба да бидат независни еден од друг, за да може да одговора со сета своја брзина во моментот кога ќе биде потребно, избегнувајќи каква било поврзаност и контакт едни со други. Таков пренос на движење или компресија на еден прст со друг доведува до вкочанетост на истите и затоа влијае на точноста на допирот и на изведбата. Одморот и паузите на прстите се исто толку важни како и движењето на другите прсти. Прстите не се еднакви по конструкција и затоа е потребно да се усогласи нивната ефикасност на кој било можен начин.

1.1 Вежби за независност на прстите од левата рака

Оваа вежба е корисна за вежбање на независност на прстите еден од друг. Вежбата ќе ви помогне да ја усовршите техниката на изведба со скокови. Изведувајте ги нотите со дадените прстореди и на жиците каде што се напишани. Целта е да се изведува секој тон со скок за да може да се вежба со подготовка и планирање на секое наредно движење на прстите од левата рака.

Abel Carlevaro

The image displays five staves of musical notation for guitar exercises. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The exercises are characterized by frequent leaps between notes, indicated by slanted lines above the notes. Fingerings are shown with circled numbers 1 through 4 below the notes. String numbers (1-6) are written below the notes to indicate which string should be played. The exercises progress from simple eighth-note patterns to more complex sixteenth-note runs. The first staff has 10 notes, the second has 16, the third has 16, the fourth has 16, and the fifth has 16. Each exercise concludes with a double bar line.

Овие примери на технички вежби се корисни за вежбање на движење на два прста, додека останатие два прста од левата рака ги фиксираме. Фиксирајте ги прстите на дадените ноти на третата жица и во исто време свирете ги останатите. Овие вежби имаат голем потенцијал за истегнување на прстите од левата рака, со што ќе придонесат за голема подвижност на прстите и слободно движење. Вежбајте полека и фокусирајте се да ја задржувате втората бас-нота додека го местите прстот на следната нота, а потоа задржете ја горната нота додека префрлувате на следната бас-нота.

The image displays six staves of musical notation, each representing a different exercise. Each staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The exercises are designed to be played on the third string of a guitar. The first exercise starts with a circled '3' above the first note. The exercises consist of rhythmic patterns of eighth and sixteenth notes, often grouped in pairs or fours. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, 3, and 4. Some exercises include slurs and accents. The exercises progress from simple two-note patterns to more complex four-note patterns, demonstrating various techniques for moving between notes while maintaining a steady rhythm.

Техничките вежби во продолжение се за легато техника на левата рака. Многу важно е да се применува релаксација на секој прст додека се движи. Вежбајте во бавно темно и концентрирајте се на истегнувањето на прстите. Ако чувствувате болка во раката, зглобот или подлактицата, застанете и направете пауза. Целта на оваа вежба е зајакнување на издржливоста на одредени мускули коишто со други вежби не е можно да се вежбаат. Правете по 5 минути пауза помеѓу вежбите за да не почувствувате голем замор.

The image displays six staves of musical notation, each representing a different exercise for the left hand. The exercises are written in treble clef and 4/4 time. Each staff begins with a repeat sign and contains two measures of music. The exercises are as follows:

- Staff 1: Exercise 1. First measure: quarter notes G4, A4, B4, C5. Second measure: quarter notes B4, A4, G4, F4. Fingering: 1, 2, 3, 4 in the first measure; 3, 2, 1, 2 in the second.
- Staff 2: Exercise 2. First measure: quarter notes G4, A4, B4, C5. Second measure: quarter notes B4, A4, G4, F4. Fingering: 1, 2, 3, 4 in the first measure; 3, 2, 1, 2 in the second.
- Staff 3: Exercise 3. First measure: quarter notes G4, A4, B4, C5. Second measure: quarter notes B4, A4, G4, F4. Fingering: 2, 3, 4, 1 in the first measure; 1, 2, 3, 4 in the second.
- Staff 4: Exercise 4. First measure: quarter notes G4, A4, B4, C5. Second measure: quarter notes B4, A4, G4, F4. Fingering: 2, 3, 4, 1 in the first measure; 1, 2, 3, 4 in the second.
- Staff 5: Exercise 5. First measure: quarter notes G4, A4, B4, C5. Second measure: quarter notes B4, A4, G4, F4. Fingering: 4, 3, 2, 1 in the first measure; 1, 2, 3, 4 in the second.
- Staff 6: Exercise 6. First measure: quarter notes G4, A4, B4, C5. Second measure: quarter notes B4, A4, G4, F4. Fingering: 1, 2, 3, 4 in the first measure; 4, 3, 2, 1 in the second.

The image displays six staves of musical notation, each containing two measures of music. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, often beamed together. Fingerings are indicated by circled numbers 1 through 6 below the notes. The first five staves show complex rhythmic patterns with frequent changes in note values and accidentals. The sixth staff begins with a similar pattern but concludes with a final chord consisting of a whole note G and a whole note C.

The image displays a musical score for a string quartet, consisting of four staves. The music is written in 5/4 time and a key signature of one sharp (F#). The first staff begins with a treble clef and a 5/4 time signature. The second staff is marked with the word "simile" above it. The score is composed of rhythmic patterns of eighth and sixteenth notes, often beamed together in groups. The first two staves feature a complex rhythmic pattern with frequent rests, while the last two staves feature a more continuous eighth-note pattern. The piece concludes with a double bar line at the end of the fourth staff.

Ова е доста корисна вежба за правилна поставка на прстите од левата рака со користење на барре техника, со што ќе се постигне прецизно интонирање на тоновите. Задржувајте ги нотните вредности дадени во вежбата.

Julio Sagreras

Allegro

φV φVII φVIII φX φVIII φVII φV CV

..... CVII φV φVII CVIII φX φVIII φVII

φV φIII CV

..... CIII φI CI CII

..... φVII φV

Ова е уште една техничка вежба за лева рака. Се нарекува „пајак-вежба“, затоа што додека ги свириме групите на ноти, раката изгледа како пајак што лази по вратот на гитарата. Кога ќе отсвирите еден пар ноти, веднаш преместете на следните.

Scott Tenant

Оваа вежба е за синхронизација на прстите од левата и десната рака, а тоа значи дека прстите од двете раце треба да се движат во исто време. Наместете го метрономот во шеснаестини нотни вредности, свирете бавно за да може да ги контролирате прстите. Постепено покачувајте го темпото кога ќе почувствувате дека можете да свирите без никаков напор.

The image displays a musical exercise for finger synchronization, consisting of seven staves of music. The music is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The exercise is divided into two main sections: a first section with a steady rhythm of quarter notes and a second section with a more complex, faster rhythm. Fingerings are indicated by 'i' (index) and 'm' (middle) above the notes. The first section consists of two measures of quarter notes: G4 (i), A4 (m), B4 (i), C5 (m), D5 (i), E5 (m), F#5 (i), G5 (m). The second section consists of two measures of eighth notes: G4 (i), A4 (m), B4 (i), C5 (m), D5 (i), E5 (m), F#5 (i), G5 (m). The exercise progresses through seven staves, with the first two staves showing the first section and the remaining five staves showing the second section. The final staff ends with a double bar line.

Преминете на синхронизирање на прстите од двете раце со свирење на нотите на две различни жици. Овие примери можете да ги применувате и во останатите скали.

1.2 Легато техника на свирење

Легато техниката на свирење е карактеристичен елемент во изведувачката техника на класичната гитара, кој се добива со притискање на жицата со прстот од левата рака и брзо одвлекување на прстот. Легато техниката се употребувала уште во времето на ренесансниот период, а станува широко распространета првенствено во ерата на барокот, потоа е пренесена и во класичниот период и останува да се употребува и до ден-денес.

Легато техниката овозможува лесно фразирање, чувство на голема релаксација и природност во виртуозните пасажи, како и спонтано свирење на повеќето видови орнаменти.

Вежбите дадени во оваа скрипта опфаќаат едноставни легата, вежби со една мелодиска линија дадени на една жица. Вежбите мора да ги свирите со зададените прсти за лева рака. Не кревајте го прстот многу високо од жицата и немојте да користите премногу сила за произведување на звук. Во изведбата на легато битна е брзината на ударот, без да предизвикаме напнатост за да произведеме јасен тон.

1.3 Вежби за легато техника

Ruggero Chiesa

The image displays three exercises, numbered 1, 2, and 3, for legato technique. Each exercise is presented on three staves. Exercise 1 is in C major and 2/4 time, featuring eighth-note patterns with fingerings 0-1 and 0-1-1-0. Exercise 2 is in D major and 2/4 time, featuring eighth-note patterns with fingerings 0-2, 0-3, and 0-2-1-0. Exercise 3 is in C major and 2/4 time, featuring eighth-note patterns with fingerings 0-3, 0-4, 0-4, and 0-3. The notation includes treble clefs, a common time signature, and various fingering numbers (0, 1, 2, 3, 4) placed below the notes. The exercises conclude with a whole rest on the final staff of each set.

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

Musical score for exercise 13, measures 1-4. The score is written in treble clef with a common time signature. It consists of three staves. The first staff contains the main melody with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The second staff contains a rhythmic accompaniment with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The third staff contains a bass line with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4.

14

Musical score for exercise 14, measures 1-4. The score is written in treble clef with a common time signature. It consists of three staves. The first staff contains the main melody with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The second staff contains a rhythmic accompaniment with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The third staff contains a bass line with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4.

15

Musical score for exercise 15, measures 1-4. The score is written in treble clef with a common time signature. It consists of three staves. The first staff contains the main melody with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The second staff contains a rhythmic accompaniment with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The third staff contains a bass line with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4.

16

17

18

19

Musical score for exercise 19, measures 1-4. The score is written in treble clef with a common time signature (C). It consists of three staves. The first staff contains the main melody with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The second staff contains a rhythmic accompaniment with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The third staff contains a bass line with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The key signature changes from one flat to one sharp between measures 2 and 3.

20

Musical score for exercise 20, measures 1-4. The score is written in treble clef with a common time signature (C). It consists of three staves. The first staff contains the main melody with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The second staff contains a rhythmic accompaniment with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The third staff contains a bass line with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The key signature changes from one sharp to one flat between measures 2 and 3.

21

Musical score for exercise 21, measures 1-4. The score is written in treble clef with a common time signature (C). It consists of three staves. The first staff contains the main melody with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The second staff contains a rhythmic accompaniment with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The third staff contains a bass line with fingerings 1-2-3-4 and 1-2-3-4. The key signature changes from one flat to one sharp between measures 2 and 3.

22

23

24

25

26

27

Detailed description of the musical score: The image shows three measures of music, numbered 25, 26, and 27. Each measure is represented by three staves of music. Measure 25 is in a key with one flat (B-flat) and a common time signature. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including slurs and fingerings (1, 4, 3, 2). The second staff contains a rhythmic accompaniment with eighth notes and slurs. The third staff continues the melodic line. Measure 26 is in a key with two sharps (F# and C#) and a common time signature. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including slurs and fingerings (1, 2, 4, 4, 3, 1). The second staff contains a rhythmic accompaniment with eighth notes and slurs. The third staff continues the melodic line. Measure 27 is in a key with two sharps (F# and C#) and a common time signature. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including slurs and fingerings (1, 3, 4, 4, 3, 1). The second staff contains a rhythmic accompaniment with eighth notes and slurs. The third staff continues the melodic line.

28

29

30

Detailed description of the musical score: The image shows three measures of music, numbered 28, 29, and 30. Each measure is represented by three staves of music. The notation includes treble clefs, a common time signature (C), and various musical symbols such as notes, rests, and slurs. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, 3, 4, and 0 (representing the thumb) placed below the notes. Measure 28 features a sequence of eighth and sixteenth notes with slurs. Measure 29 continues with similar rhythmic patterns. Measure 30 concludes with a final note and a double bar line. The key signature appears to be one sharp (F#).

2. Одбрани етиди за легато техника

2.1 Етида

MATTEO CARCASSI
(op. 60 n. 4)

Allegretto

The musical score is written for a single melodic line in G major (one sharp) and 3/4 time. It is marked 'Allegretto'. The piece consists of eight staves of music. The first staff begins with a piano fortissimo (*pf*) dynamic and includes a triplet of eighth notes. The second staff features a crescendo (*cresc.*) and a fermata over a seventh note. The third staff has a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The fourth staff starts with piano (*p*) and includes a *rit.* (ritardando) marking. The fifth and sixth staves continue with various dynamics including *mf* and *pf*. The seventh and eighth staves conclude the piece with dynamics ranging from *mf* to *p*. The score includes numerous slurs, accents, and fingering indications throughout.

2.2 Етида

MAURO GIULIANI
(op. 48 n.4)

Moderato

2.3 Етида

MATTEO CARCASSI
(op. 60 n. 10)

Allegretto

mf

cresc.

VII

mf

mf

2. Технички вежби за десна рака

Класичните гитаристи треба да поминуваат многу време свирејќи арпеџа за десната рака. Едни од најкористените се арпеџата од композиторот **Мауро Гулиани** (1781-1829), а овие арпеџа се вклучени и во неговиот прв опус на композиции. Денес овие арпеџа сè уште се суштински дел од наставната програма на секој класичен гитарист. Овие вежби се групирани во нивоа, а секоја вежба е наведена со нивниот оригинален број.

Првата група се состои од едноставни повторувања и се содржани комбинации на арпеџа со два прста од десната рака и палец (p i m, p m i, p i a итн.);

Втората група опфаќа арпеџа со три прста од десната рака и повторување на еден прст (p i m i, p a i a итн.);

Третата група опфаќа арпеџа со четири прста од десната рака (p i m a, p a m i итн.).

Оригиналните броеви се напишани само како референца и истите немаат големо значење.

Секој класичен гитарист кој свира подолго време знае дека користењето на m и a прст не е лесно. Овие два прста како да се борат еден со друг, а тоа се должи на анатомијата на која се градени дланките. Тетивите во раката работат во суштина во три единици: палец, показалец и останатите прсти. Ова може да се гледа како ограничување или предност. Подобрo е да го гледате како предност. Затоа е потребно да се посвети поголемо време на вежбање на арпеџата коишто вклучуваат комбинација од овие два прста едно по друго (m, a или a, m ... итн.).

Овие арпеџа можете да ги вежбате на повеќе начини:

- Подгответе ги сите прсти одеднаш;
- Можете да го поместувате палецот на различни жици;
- Започнете со друг прст на пр. (p i m) станува (i m p), потоа (m p i);
- Акцентирајте друг прст, а останатите нека свират тивко;
- Користете ритмичка промена. Еден од најголемите предизвици во свирењето на што било е ритмичката прецизност. Менувањето на ритамот на одредена композиција или техничка вежба може да помогне да се изедначи ритамот. Нема граници во ритмичките измени, обидете се во која било измена и задржете се на онаа што најдобро функционира за вас;

- Користете метроном за вежбање на арпеџа, бидејќи неговата примена е неизбежна за контрола на темпото;

- Свирете бавно/брзо. Започнете со бавно темпо, а потоа брзо (околу двапати побрзо од бавната верзија) и развијте го овој начин на вежбање. Предноста во ова вежбање е во тоа што лесно може да се постигне опуштено свирење со леснотија и во брзи темпа. Свирете две или три повторувања во брзо темпо, а потоа вратете се на бавно темпо. Свирете брзо само онолку долго колку што можете да одржите релаксација во свирењето и постепено поместувајте ги вашите граници.

Во овие 120 арпеџа од **Мауро Гулиани** треба да обрнеме и посебно внимание на свирењето на палецот од десната рака. Свирете ги прецизно нотните вредности коишто се напишани во басовата мелодиска линија којашто ја свира палецот. Тоа значи да го координираме палецот да свира речиси независно од останатите прсти. Ова не е лесно, особено во комплексните арпеџа, па затоа треба да посветиме поголемо време на вежбање кај овие комбинации на арпеџа.

3.1 120 Арпеџа за десна рака од Мауро Гулиани

M. Giuliani

The image displays a musical score for 120 arpeggios for the right hand, arranged in eight staves. Each staff begins with a treble clef, a common time signature (C), and a dynamic marking of 'p' (piano). The first staff (1) consists of eight chords, each with a fingering 'm i' above it. The second staff (2) contains eight eighth-note arpeggios, each with a fingering 'i m' above it. The third staff (3) features eight eighth-note arpeggios with a fingering 'm i' above each. The fourth staff (4) has eight eighth-note arpeggios with a fingering 'i m' above each. The fifth staff (5) contains eight eighth-note arpeggios with a fingering 'm i' above each. The sixth staff (6) has eight eighth-note arpeggios with a fingering 'm i' above each. The seventh staff (7) includes eight eighth-note arpeggios with a fingering 'i a' above each. The eighth staff (8) contains eight eighth-note arpeggios with a fingering 'a i' above each. Each staff concludes with a double bar line and a repeat sign.

9 *p* *i* *m* *a* *m* *i* *i* *m* *i* *m* *i* *m* *a* *m* *i* *i* *m* *i* *m*

10 *p* *m* *i* *a* *m* *i* *m* *i* *m* *i* *m* *i* *m* *i* *a* *m* *i* *m* *i* *m* *i*

11 *p* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a*

12 *p* *a* *m* *i* *a* *m* *i* *a* *m* *i* *a* *m* *i* *a* *m* *i* *a* *m* *i* *a* *m* *i*

13 *p* *i* *m* *a* *a* *m* *i* *i* *m* *a* *a* *m* *i* *i* *m* *a* *a* *m* *i* *i* *m* *a*

14 *p* *m* *i* *a* *a* *m* *i* *i* *m* *a* *m* *i* *a* *a* *m* *i* *i* *m* *a* *m* *i* *a*

15 *p* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m* *a* *i* *m*

16 *p* *m* *i* *a* *m* *i* *m* *i* *a* *m* *i* *m* *i* *a* *m* *i* *m* *i* *a* *m* *i* *m* *i*

26 *mim i mim i*
p p p p

27 *i imi mimam*
p p p

28 *ia imi ia imi*
p p p p

29 *imiai imiai*
p p

30 *i mia aimi*
p p p p

31 *imami imami*
p p

32 *amima amima*
p p

33 *ia im*
p p

34 *i im a i im a*

35 *a ma mi a ma mi*
p p

36 *m*
p i p i

37 *m*
p i p i

38 *m*
p i p i

39 *m*
p i p i

40 *m m*
p i p i

41 *m m*
p i p i

42 *m m*
p i p i

43 *m m*
p i p i

44 *m m*
p i p i

45 *m m*
p i p i

46 *m m m*
p i p i

47 *m m m*
p i p i

48 *m m m*
p i p i

49 *m m m*
p i p i

50 *m m m m*
p i p i

51 *m*
p p p p

52 *m*
p p p p

Detailed description: This page contains eight staves of musical notation, numbered 44 to 52. Each staff begins with a treble clef, a common time signature (C), and a key signature of one flat (B-flat). Measures 44-50 feature a rhythmic pattern of eighth notes, with some notes beamed in pairs. Above the notes are markings 'm' and 'i', and below are 'p i p i'. Measures 51 and 52 feature a rhythmic pattern of eighth notes, with some notes beamed in pairs. Above the notes are markings 'm' and 'i', and below are 'p p p p'. The notation includes dynamic markings like 'p' and 'm', and articulation like 'i'. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

53

54

55

56

57

58

59

60

61 Musical staff 61: Treble clef, common time signature. The staff contains two measures of music. The first measure has a chord labeled 'm i' above it and a 'p' dynamic below it. The second measure also has a 'm i' chord and a 'p' dynamic. The notes are repeated eighth notes.

62 Musical staff 62: Treble clef, common time signature. The staff contains two measures of music. The first measure has a chord labeled 'm i' above it and a 'p' dynamic below it. The second measure also has a 'm i' chord and a 'p' dynamic. The notes are repeated eighth notes.

63 Musical staff 63: Treble clef, common time signature. The staff contains two measures of music. The first measure has a chord labeled 'm i' above it and a 'p' dynamic below it. The second measure also has a 'm i' chord and a 'p' dynamic. The notes are repeated eighth notes.

64 Musical staff 64: Treble clef, common time signature. The staff contains two measures of music. The first measure has a chord labeled 'm i' above it and a 'p' dynamic below it. The second measure also has a 'm i' chord and a 'p' dynamic. The notes are repeated eighth notes.

65 Musical staff 65: Treble clef, common time signature. The staff contains two measures of music. The first measure has a chord labeled 'm i' above it and a 'p' dynamic below it. The second measure also has a 'm i' chord and a 'p' dynamic. The notes are repeated eighth notes.

66 Musical staff 66: Treble clef, common time signature. The staff contains two measures of music. The first measure has a chord labeled 'a m' above it and a 'p' dynamic below it. The second measure also has an 'a m' chord and a 'p' dynamic. The notes are quarter notes.

67 Musical staff 67: Treble clef, common time signature. The staff contains two measures of music. The first measure has a chord labeled 'a m' above it and a 'p' dynamic below it. The second measure also has an 'a m' chord and a 'p' dynamic. The notes are quarter notes.

68 Musical staff 68: Treble clef, common time signature. The staff contains two measures of music. The first measure has a chord labeled 'a m' above it and a 'p' dynamic below it. The second measure also has an 'a m' chord and a 'p' dynamic. The notes are quarter notes.

69 a m
p p i p p p i p p p i p p p i p

70 a m
p p i p p p i p p p i p p p i p

71 a m
p p i p p p i p p p i p p p i p

72 a m
p p i p p p i p p p i p p p i p

73 a m
p p i p p p i p p p i p p p i p

74 a m
p p i p p p i p p p i p p p i p

75 a m
p p i p p p i p p p i p p p i p

76 a m
p p i p p p i p p p i p p p i p

77 a m
p p i p p p i p p p i p p p i p

78

79

80

81

82

83

84

85

86 *a i m a i m a i m a i m*
p p p p p p p p

87 *i m a i m a i m a i m a i m*
p p p p p p p p

88 *a m i a m i a m i a m i*
p p p p p p p p

89 *i m a m i i m a m i i m a m i*
p p p p p p p p

90 *a m i i m a a m i i m a a m i*
p p p p p p p p

91 *m a m i m i i m a m i m a m i m i*
p p p p p p p p

92 *i m a i m a i m a i m a i m a i m a i m a*
a p p p p p p p p

93 *a m i a m i a m i a m i a m i a m i a m i a m i*
p p p p p p p p

94

95

96

97

98

99

100

101

102 *p* *i m i a i m i*

103 *p* *i m i a i m i*

104 *p* *i a i a i m i m i a i*

105 *p* *i a i m i m i i a i m i*

106 *a m a m a m a m*
p i p i

107 *a m m a m m a m m*
p i p i

108 *a m m m m m a a m m m a a*
p i p i

109 *m i m i*
p p p p

110

111

112

113

114

115

116

4.

5.

6.

Овие начини на вежбање можете да ги применувате и во останатите скали

$\text{♩} = 40 \rightarrow 100$

The image displays a series of ten musical exercises, labeled A through G, arranged vertically. Each exercise is written on a single staff in treble clef with a common time signature (C). Exercise A starts with a dynamic marking of *fff*. Exercise B begins with a dynamic marking of *f*. Exercises B, C, E, E1, and F include numerical figures (3, 5) above the notes, indicating triplet or quintuplet rhythms. Exercises E, E1, and F feature slurs over groups of notes, suggesting phrasing or legato playing. Exercise G concludes with a double bar line. The tempo instruction at the top indicates a range from 40 to 100 beats per minute.

3.3 Вежби за палец на десната рака

Палецот на десната рака бара посебно внимание, бидејќи неговите движења се во спротивност со другите прсти и движењето е со поголема сила. Затоа е потребно поголемо внимание за да се произведе квалитетен звук и боја на тон. Палецот е најтежок, а исто така и најсилен прст и е одговорен за хармоничната основа. Оваа вежба прво вежбајте ја со тирандо техника, а потоа пробајте секоја прва нота од триолата со апојандо, а останатите со тирандо техника. Контролата на апојандо и тирандо техниката на свирење е корисна и за музичката интерпретација.

The image displays a musical score for a guitar exercise, consisting of five staves of music. The notation is in treble clef with a 4/4 time signature. The exercise is written for the right hand, specifically focusing on the thumb (palec). The score includes various rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and rests. Fingerings are indicated by numbers 1 through 4 above the notes. Dynamics like *p* (piano) and *f* (forte) are used throughout. The exercise concludes with a double bar line and a repeat sign.

3.4 Вежби за тремоло техника

Во вежбите за тремоло мора да ја контролирате артикулацијата, а не брзината. Научете да го контролирате свирењето со палец како да е само уште еден прст, а не посебен прст на кој треба несвесно да ставаме акцент. Ова е најголемиот проблем со свирењето тремоло техника. Пред да ги свирите дадените вежби, пробајте да свирите на празни жици со прстите (p a m i) и свирете во бавно темпо. Слушајте внимателно додека свирите, за да бидете сигурни дека ја свирите секоја нота со ист волумен на тонот. Ова е многу важно:

- Свирете стакато додека ги вежбате овие технички вежби;
- Вежбајте го секој модел на вежбите, сè додека не почнете да свирите со леснотија;
- Свирете со ист волумен на тонот на секоја нота;
- Свирете во зададените нотни вредности;
- Свирете со подготовка на прстот на секоја нота;
- Слушајте се внимателно додека вежбате;
- Свирете ги акцентирајте ноти во примерите каде што е запишано, ова ќе ве натера да свирите со внимание и поголема контрола на секој тон;
- Менувајте ги прсторедите во зададените примери, затоа што ова е доста корисен начин на вежбање, за да можеме тремоло техниката полесно да ја применуваме во одредени композиции со оваа техника.

Во продолжение се дадени начини на совладување на тремоло техниката со пример од композицијата на Франциско Таррега - "Recuerdos de la Alhambra"

The first system of musical notation consists of two staves. The top staff begins with the dynamic marking *p* and the word *am i* above it. It features a complex tremolo pattern of eighth notes. The bottom staff provides a bass line with a similar rhythmic pattern. A second measure in the top staff is marked with a double bar line and the number 11, indicating a repeat or a specific fingering.

The second system of musical notation consists of four staves. The top staff begins with the dynamic marking *p* and the word *am i* above it. This system illustrates a simpler tremolo technique using quarter notes. The bottom three staves provide a bass line with a similar rhythmic pattern.

First system of musical notation, consisting of four staves. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 4/4. The notation includes eighth-note patterns in the upper voice and quarter-note accompaniment in the lower voices. Fingerings are indicated as p, a, m, i.

Second system of musical notation, consisting of four staves. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 3/4. The notation includes eighth-note patterns in the upper voice and quarter-note accompaniment in the lower voices. Fingerings are indicated as p, a, m, i.

panipimapanipimapanipima etc.

panipaniapanipaniapani etc.

panipaniapanipaniapani etc.

panipani panipani panipani ec.

panipani panipani panipani ec.

p ni'p ni'p ni'p ni'p ni'p ni' ec.

pa i pa i pa i pa i pa i pa i etc.

pan pan pan pan pan pan etc.

pcanipcanipcanipcanipcani etc.

The image displays a musical score for the piece "p a m i" by Paolo Pegoraro. The score is organized into 12 numbered staves, each containing a single line of music. The notation is as follows:

- Staff 1:** Labeled "1" at the beginning. The melody starts with the notes p, a, m, i. The music consists of a series of eighth notes.
- Staff 2:** Labeled "2". The melody starts with the notes a, m, i, p.
- Staff 3:** Labeled "3". The melody starts with the notes m, i, p, a.
- Staff 4:** Labeled "4". The melody starts with the notes i, p, a, m.
- Staff 5:** Labeled "5". The melody starts with the notes p, a, m, i. This staff includes slurs and accents over the notes.
- Staff 6:** Labeled "6". The melody starts with the notes p, a, m, i.
- Staff 7:** Labeled "7". The melody starts with the notes p, a, m, i.
- Staff 8:** Labeled "8". The melody starts with the notes p, a, m, i.
- Staff 9:** Labeled "9". The melody starts with the notes p, a, m, i.
- Staff 10:** Labeled "10". The melody starts with the notes p, a, m, i.
- Staff 11:** Labeled "11". The melody starts with the notes p, a, m, i.
- Staff 12:** Labeled "12". The melody starts with the notes p, a, m, i.

4. Правилно вежбање

Кога имате потешкотии со изведба на одредена композиција, најдобро е таа да се подели на делови и на тој начин да се олесни вежбањето, дури може и да поделите неколку ноти и да ги повторувате во различни темпа и ритмички варијанти. Изолирајте ги тешките делови и посветете повеќе време на вежбање. Овој начин на вежбање ќе ви ги подобри вештините. Треба да разликувате вежбање и свирење на инструментот: при вежбањето треба да ги идентификувате проблемите и одредени технички и динамички елементи што сакате да ги подобрите и веднаш да се насочите со повеќе вежбање на истите. Само едноставно просвирување на композицијата нема да ве направи подобри изведувачи, мора да ги повторувате тешките делови со однапред осмислено вежбање.

Понекогаш ќе имате подобрување со преиспитување на движењето и позициите на рацете или елементи коишто не се директно поврзани со одредената композиција. Во деновите кога имате проблем со фокусирање или недостаток на концентрација, забавете го темпото и користете метроном, можеби ќе свирите со половина од зададеното темпо, но сепак можете да постигнете квалитетна изведба. Вежбањето ултра бавно ќе гарантира дека свирите со најдобри позиции на рацете, ќе ја подобри бојата на тонот, ќе ви даде самодоверба, релаксација и голема прецизност на прстите. Откако ќе можете да свирите добро во бавно темпо, постепено можете да го забрзате темпото, но да внимавате на нивото на квалитетна изведба.

Користете маркери за обележување на страници на деловите коишто ви се потешки и на кои треба да посветите повеќе внимание, за да можете да ги забележувате со мало внимание.

Вежбајте и едноставни технички вежби со празни жици, тие ќе ја подигнат вашата техника на многу високо ниво. Квалитетното вежбање помага да се подобри вештината на изведба на инструментот класична гитара и преку едноставни технички вежби да се постигне најголем потенцијал на изведување.

5. БИБЛИОГРАФИЈА

1. Antonio de Contreras (2015). "165 Pieces of advice from a Master Guitarist: Kindle Edition“.
2. Carlevaro, Abel (2016). "Serie didactica para guitarra: Barry Editorial“.
3. Chiesa, Ruggero (1988). "Technica Fondamentale della chitarra Vol.1 Le Scale: Edizioni Suvini Zerboni“.
4. Nistico, Daniel (2017). "Tremolo Exercises: ebook“.
5. Chiesa, Ruggero (1988). "Technica Fondamentale della chitarra Vol.2 (Le Legature): Edizioni Suvini Zerboni“.
6. Giuliani, Maur (1983). "120 Right Hand Studies: Revised and edited by Paul Brelinsky (Alfred Music)“.
7. Pegoraro, Paolo. "Technikkompndium“.
8. Quine, Hector (1995). "Guitar technique:Oxford University Press New York“.
9. Romero, Pepe (1982). "Guitar Style and Technique: Bradley Publications“.
10. S. Sagreras, Julio (1997). "Las Lecciones de guitarra: Mel Bay Chanterelle“.
11. Tennant, Scott (1995). "Pumping nylon: Alfred Music“.
12. Werner, Bradford (2020). "Classical Guitar Method: Werner Guitar Editions“.
13. Yates, Stanley (2016). "Classical Guitar Technique from Foundation to Virtuosity“.

6. БИОГРАФИЈА

ДЕЈАН ЛАЗАРЕВСКИ

Основното и Средното музичко училиште го завршува во родниот град во Државниот музички училиштен центар „Сергеј Михајлов“ - Штип. Дипломира класична гитара на ФМУ - Факултетот за музичка уметност при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, започнувајќи ги студиите под менторство на проф. Војислав Ивановиќ, а дипломира под менторство на проф. Тања Јанкова со назив: академски музичар - класична гитара. На истата институција магистрира на отсекот класична гитара во 2012 година и се стекнува со диплома со назив: магистер по музички уметности - интерпретација на класична гитара, исто така под менторство на проф. Тања Јанкова.

Во текот на своето образование учествува на повеќе работилници и семинари одржани од страна на повеќе еминентни професори од светски ранг, како што се: Вера Огризовиќ, Костас Котсиолис, Герхард Рајхенбах, Бошко Радојковиќ и други. Уште за време на студиите како наставник по гитара почнува да предава хонорарно во ДМБУЦ „Илија Николовски - Луј“ во Скопје. По дипломирањето се вработува како професор по гитара во Музичкото училиште „Стефан Гајдов“ во Велес и паралелно работи во ДМБУЦ „Илија Николовски - Луј“ во Скопје. Во 2009 година се вработува во ДМУЦ „Сергеј Михајлов“ во Штип, како професор по гитара, каде што работи и денес. Во моментот е доцент по класична гитара на Музичката академија при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Во текот на своето образование м-р Дејан Лазаревски зема учество на многу државни и меѓународни натпревари, каде што освојува високи награди. Лазаревски исто така бил и член на жири комисија на интернационални, државни, регионални и општински натпревари, како член на комисија во Здружението на директори и наставници на музичките и балетските училишта на Македонија, Здружението на музичките педагози на Р. Македонија, Интернационалниот фестивал „Тремоло“, Здружението на гитаристи „Бастет“ - Скопје, Интернационалниот натпревар „Сергеј Михајлов“, "Winter Music Competitions". Активно учествува и во проектот "Music Entertainment" - Француска продукциска куќа, во рамките на МРТВ.

Води успешно менторирање на голем број ученици на државните и меѓународните натпревари, каде што учениците бележат бројни успеси.

Бил предавач на Летната школа за класична гитара, под покровителство на „Струмица Опен фестивал“ во 2014, 2016 и 2017 година, како и во 2014 година на SGF, "Skopje Guitar Festival", во Скопје, потоа во Музичкото училиште „Пијано форте“ во Скопје како предавач на работилница.

Како солист и камерен музичар Лазаревски има настапувано на повеќе концерти, а дел од нив се: солистички концерти во Ликовен салон во Велес и ОУК „Дом на млади“ - Штип во 2021 година; камерни концерти, дуо гитара со Горан Тонев во НУЦК „Антон Панов“ - Струмица и ОУК „Дом на млади“ - Штип во 2021 година. Има настапувано како солист и на Интернационалниот фестивал за гитара „Тремоло“, КИЦ „Салон 19:19“ - Скопје во 2017 година. Тој исто така има настапувано и со камерниот состав „Класична гитара и кларинет“ со Иле Колев на „Штипско културно лето“ во 2014 година, во Ликовниот салон – Велес во 2015 година, „Радовишко културно лето“ во 2013 година. Како член на камерниот состав „Дуо гитари“ со Виктор Пешчеров има настапувано на "Skopje Guitar Festival" во Скопје, во Сала „Фросина“ при МКЦ во 2015 година, како и концерт во "Horten Kulturskole" во Хортен, Норвешка во 2022 година.

